

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Pieksämäen kaupunki	Päivi Nykänen	Tuija Haatainen, tuija.haatainen@pieksam aki.fi, 044 799 5639	27.11.2017	Pieksämäen kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

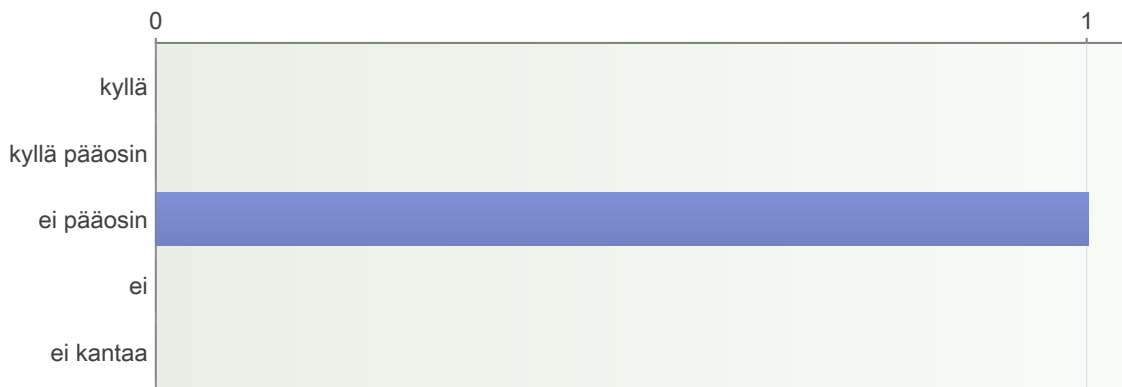
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yleisesti Etelä-Savon alueella ja Pieksämäen kaupungin alueella terveys- ja hyvinvointi erojen kaventamiseen nyt suunnitteilla olevan uudistuksen keinoin vertailussa koko valtakunnan tasoon haasteita tuo väestörakenne ja huoltosuhde sekä välimatkat ja palvelutarjoajien mahdollinen keskittyminen keskuksiin. Palveluketjujen saumattomuutta ei pystytä varmistamaan.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

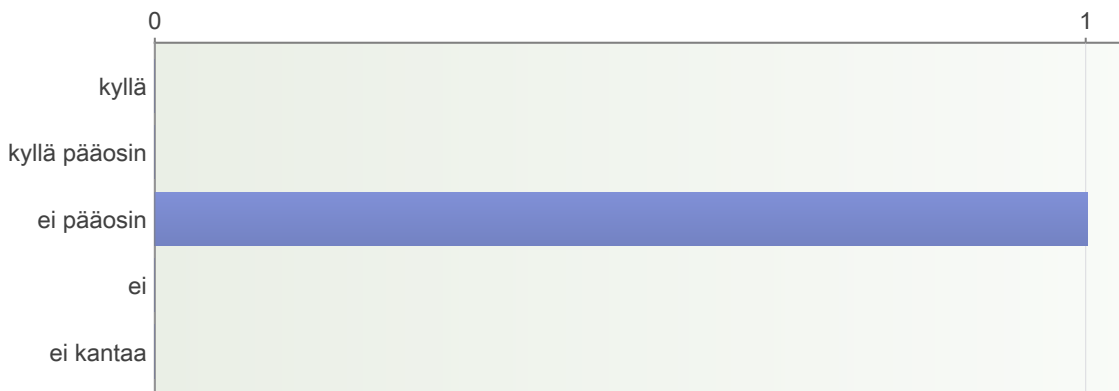
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa todetaan valinnanvapautta mahdollisuuksia edistävät toimet. Kuitenkin niiden asiakkaiden kohdalla, jotka tarvitsevat tukea, ohjausta ja neuvontaa palvelun piiriin ja tarvitsevat paljon tai monimuotoista palvelua, erityisesti heidän kohdallaan lakiluonnos esitettyssä muodossaan ei takaa valinnanvapauden mahdollistumista. Taas niitten asiakkaiden kohdalla joille lakiluonnoksen mahdollistama vapaus valita palvelut mistä tahansa maakunnasta, palvelujen järjestämisen vastuu voi muodostua haasteelliseksi.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

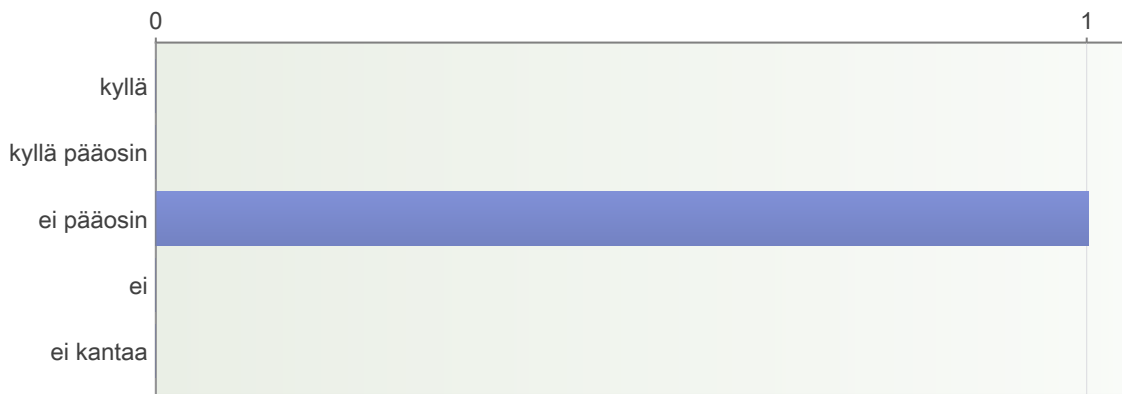
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Niiden asiakkaiden kohdalla, jotka tarvitsevat tukea, ohjausta ja neuvontaa palvelun piiriin ja tarvitsevat paljon tai monimuotoista palvelua, erityisesti heidän kohdallaan lakiluonnos esitettyssä muodossaan ei takaa valinnanvapauden mahdollistumista. Toisaalta asiakkaan oma kokemus palvelutarpeesta voi luoda tilanteen jossa hakeudutaan asiakkaan palvelutarpeeseen vastaavan tahon palvelujen piiriin vaikka palvelutarpeen arviointi tulos esim. moniammattillisen asiantuntijaryhmän arvioin perusteella olisi eriävä.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

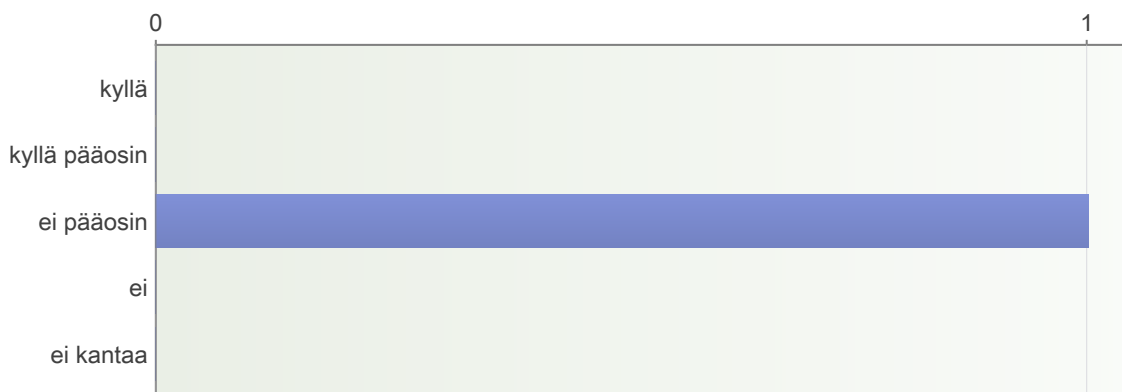
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tulee vaatimaan paljon resursseja koordinoida, jotta esim voidaan valvoa asiakassuunnitelmien toteutumista. Erityisesti edelleen asiakkaat joilla paljon ja/tai monimuotoista palvelutarvetta.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

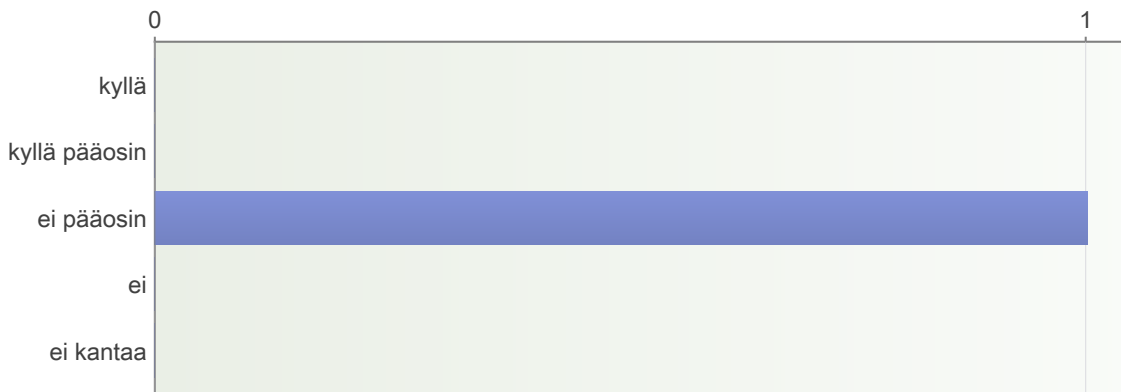
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Luonnoksenmukaiset esitykset valinnanvapaudesta eivät vaikuttaisi turvaavan integraatiota niin erityispalvelujen ja peruspalvelujen ketjussa kuin eivät myöskään sosiaalityön asiantuntijuuden, terveydenhuollon asiantuntijuuden tai hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen alueilla. Nykyisillä toimintamalleilla ollaan tässä jo kehitytty hyvin. Valinnanvapauslain esitys tällaisenaan saattaa vaarantaa jo olemassa olevia toimivia malleja. Kohtuullisen suuri riskin vaara on ICT kentässä. Aika tiedon käytettävyyden varmistamiseksi on liian lyhyt.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

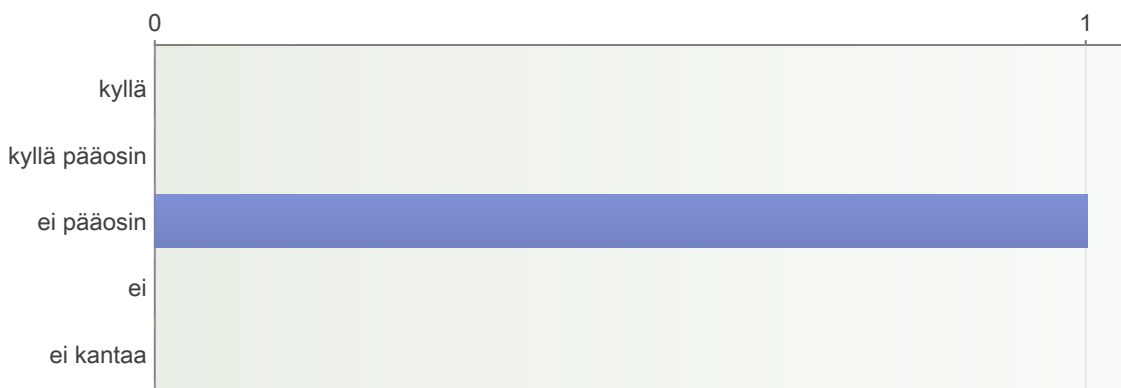
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle järjestämisvastuulla joutuu vastaamaan järjestelmästä, jossa on monia erilaisia toimijoita erilaisin toimintamallein ja asiakkaan valinta palvelupäätöksen pohjana. Esim vasta kokemus näyttää sen kuinka paljon asiakkuuksia siirtyy esim toisen maakunnan alueelle saamaan palvelua, jonka asuin maakunta maksaa.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

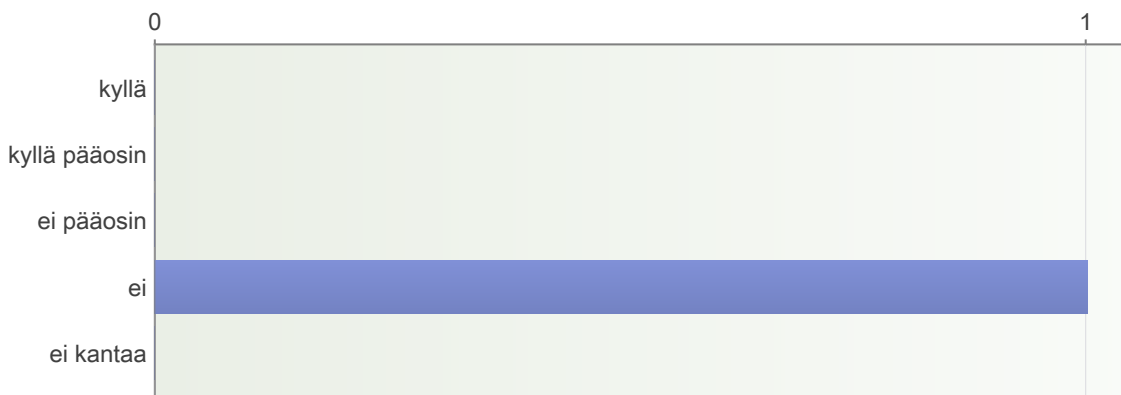
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiset palvelutuottajat ovat kehittäneet ja ottaneet käyttöön uusia toimintatapoja jo aiemminkin. Maakunnan oman/omien liikelaitosten kohdalla tulevan uudistuksen muutokset ovat jo toimintakulttuurissa niin suuret että resurssit jo iduilla oleviinkin toimintamuutoksiin ohjautunevat muuhun.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

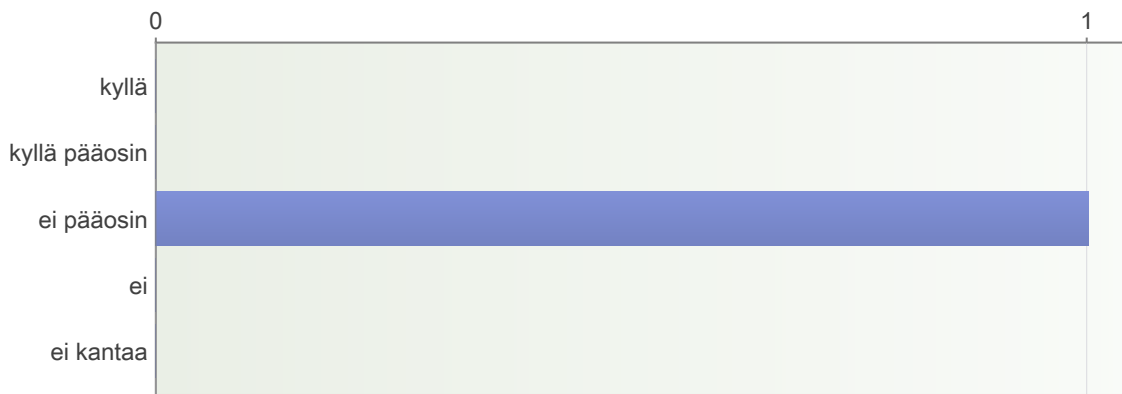
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muutos prosessi on niin valtaisa joten toiminnallisista muutoksista tuleviin kustannushyötyihin ei ole mahdollisuutta pitkään aikaan (henkilöstö osaaminen/resurssi lisäys ohjaaminen, valvonta) ja toimivan ICT järjestelmän kustannusten määrä tulee olemaan suuri.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sotekeskusten sijoittuminen maantieteellisesti kattavasti ja osaavalla henkilöstöllä on haasteellista.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

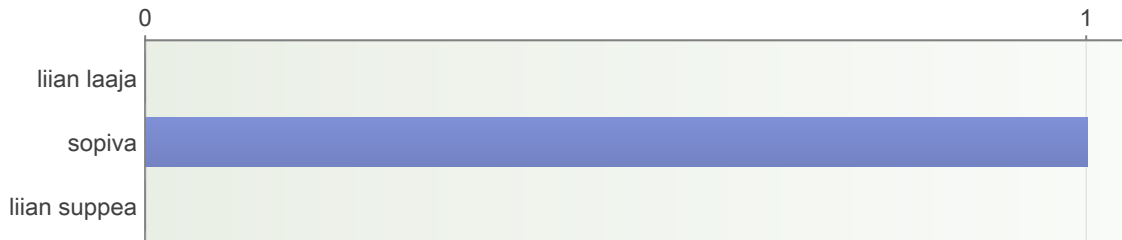

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

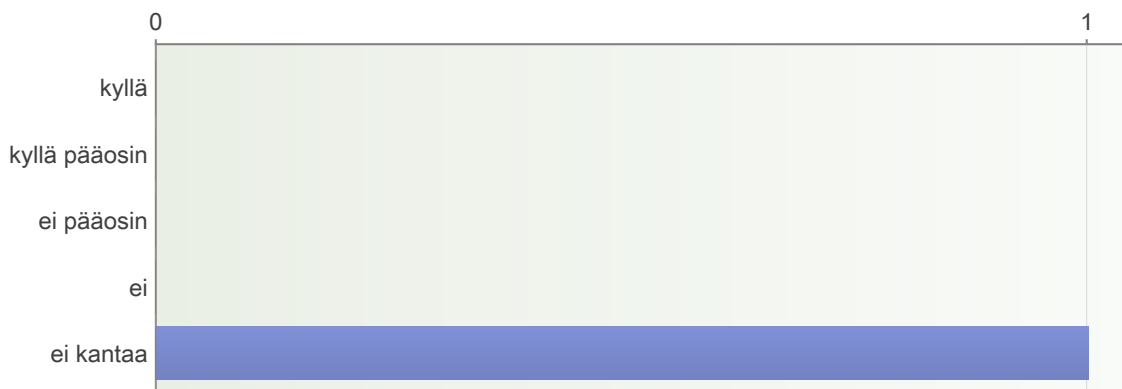

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

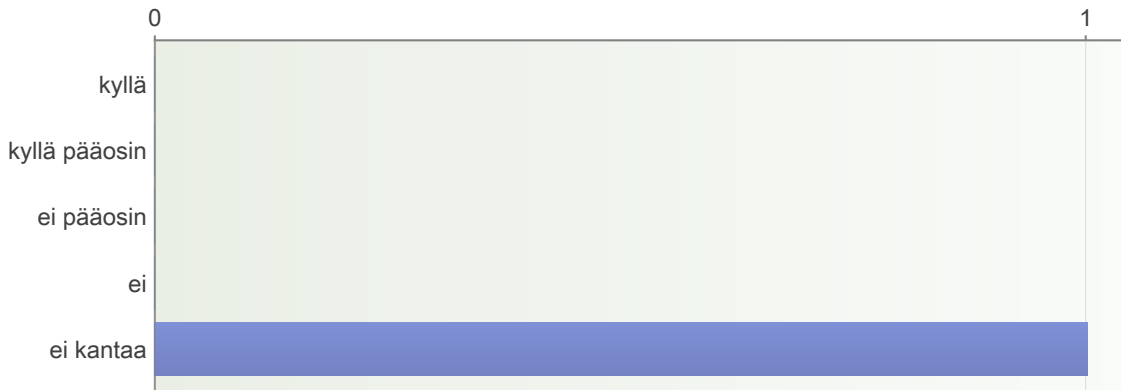

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

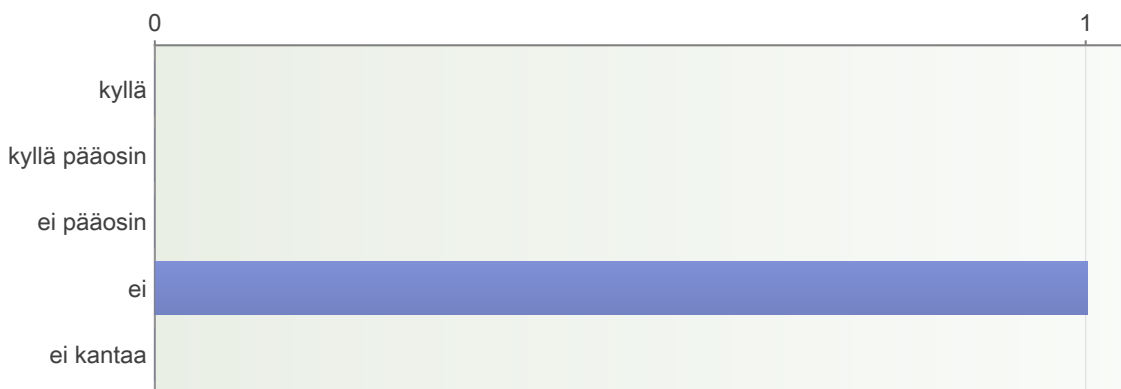

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

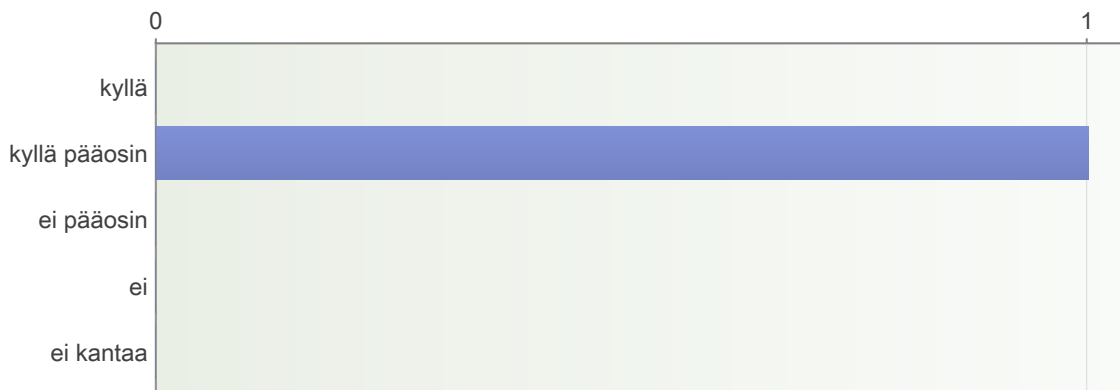
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä vaatii vielä tarkennusta, kuinka varmistetaan tarkoituksenmukaisuus ja riittävyys.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

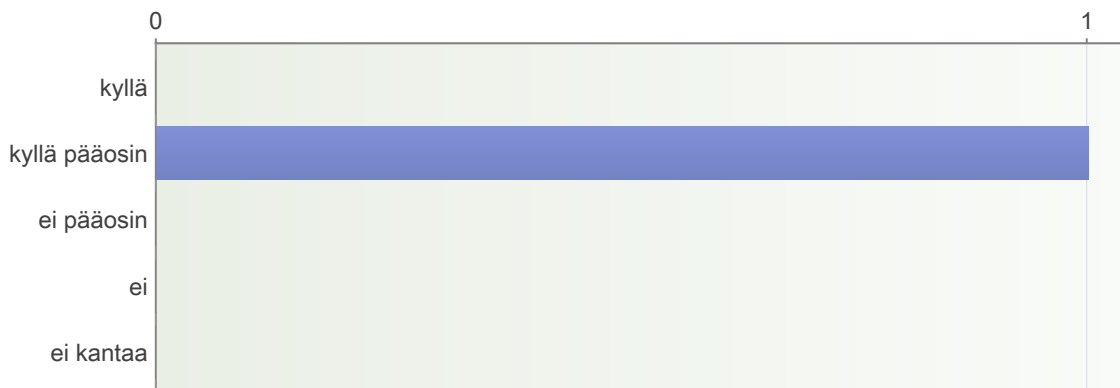

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

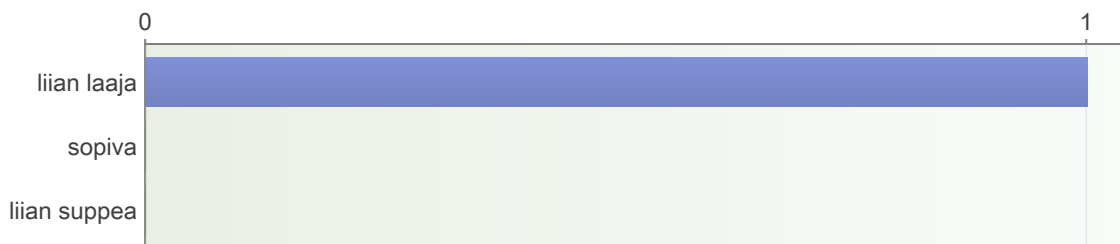

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

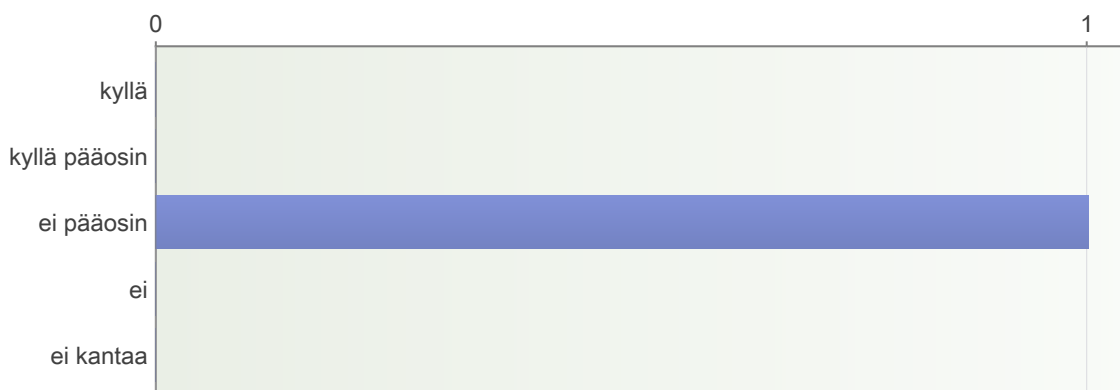
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla ei ole rajoitus mahdollisuutta, jos asiakas siirtyy toisen maakunnan liikelaitokseen ja käyttää siellä palveluja jotka omassa maakunnassa rajattu asiakassetelin ulkopuolelle. Tällöin kyseenalaistuu yhdenvertaisuus palvelujen saannissa. Asiakassetelin käyttö kiireettömässä leikkaustoiminnassa saattaa tuottaa ongelmia kustannuksissa, toimivien hoitoketjujen varmistamisessa ja volyyymista tulevan osaamisen heikkenemisenä.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

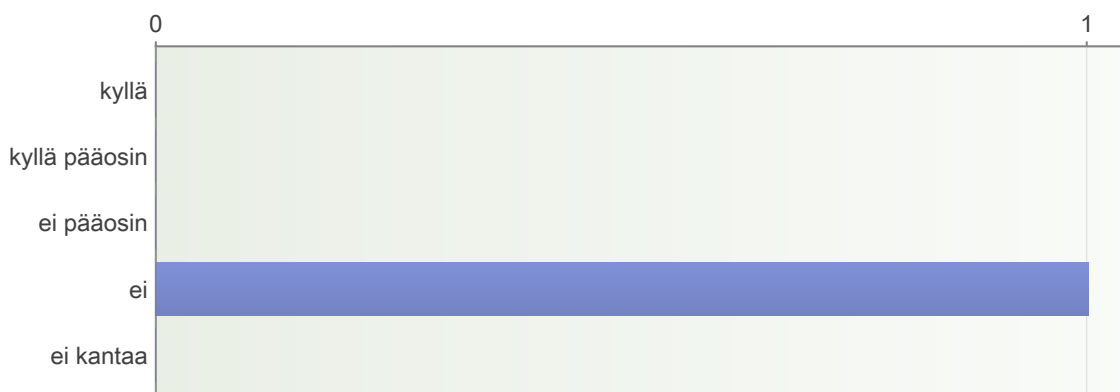
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei riittävät rajaukset, maakunta voi tehdä rajaukset omalla alueellaan, yhdenvertaisuus? Jotta tavoiteltuja kustannus ja palvelujen saatavuus tavoitteita pystyttäisiin realistisesti tavoittelemaan, rajoituksia tulisi tehdä vahvemmin.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

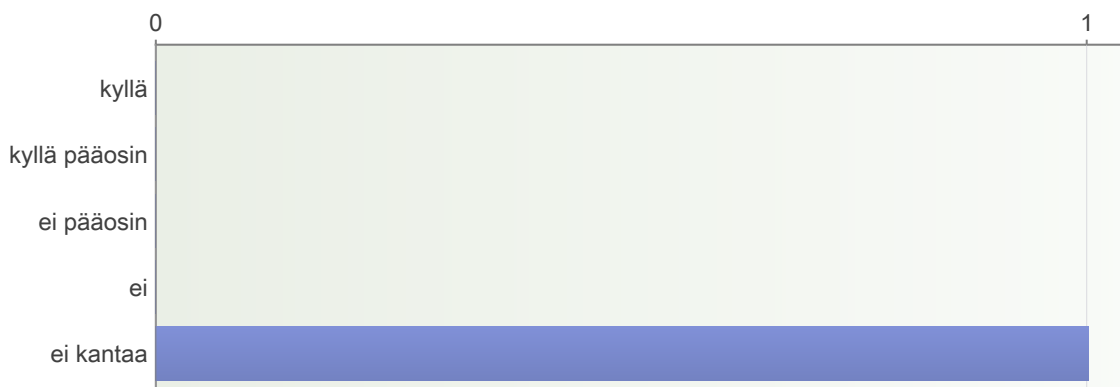
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erikoissairaanhoidon alueellista järjestelmää vahvistetaan voimaan tulleella keskittämisasiäasetuksella. Erityisesti alueen päivityksen toteutumiseen liittyvä riski tulisi huomioida.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

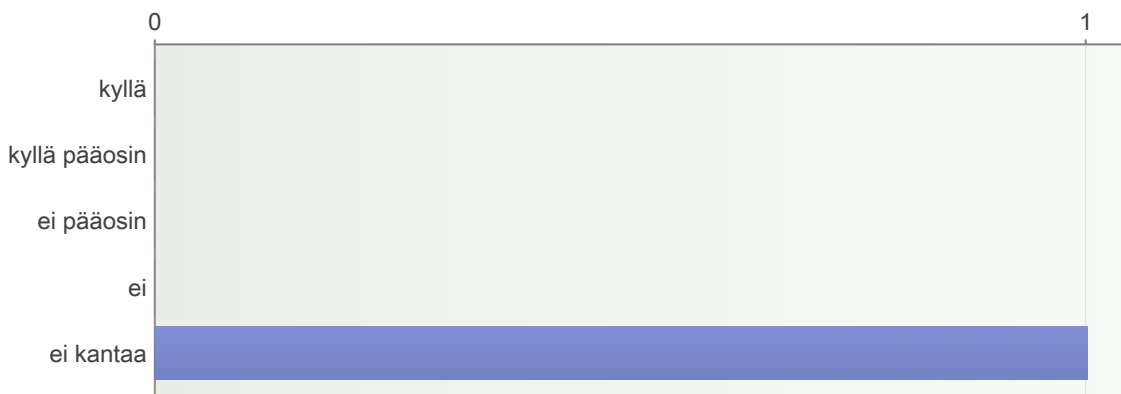
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalle tulee olla kaikki tieto saatavilla jotta valinnan mahdollisuus on oikeasti aito.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

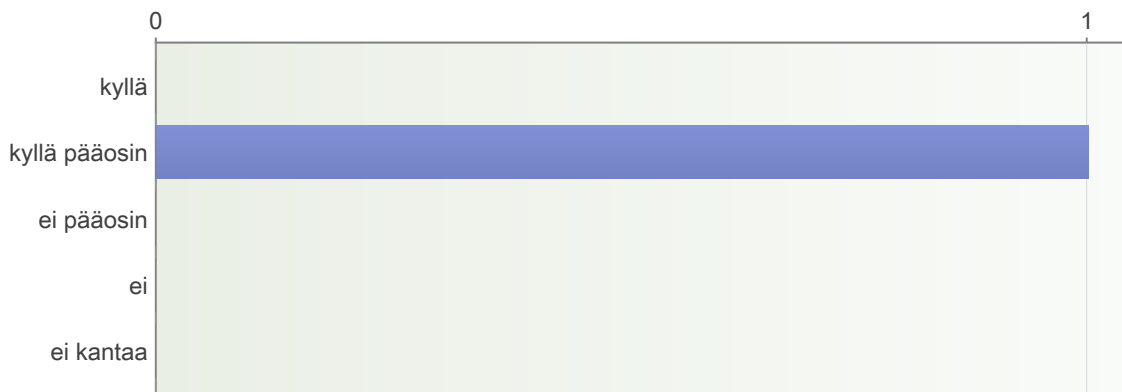
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä on niin suuri muutos ja järjestelmä sekava että on tässä vaiheessa erittäin vaikeaa arvioida maakunnan ohjaus- ja vaikutusmahdollisuuksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

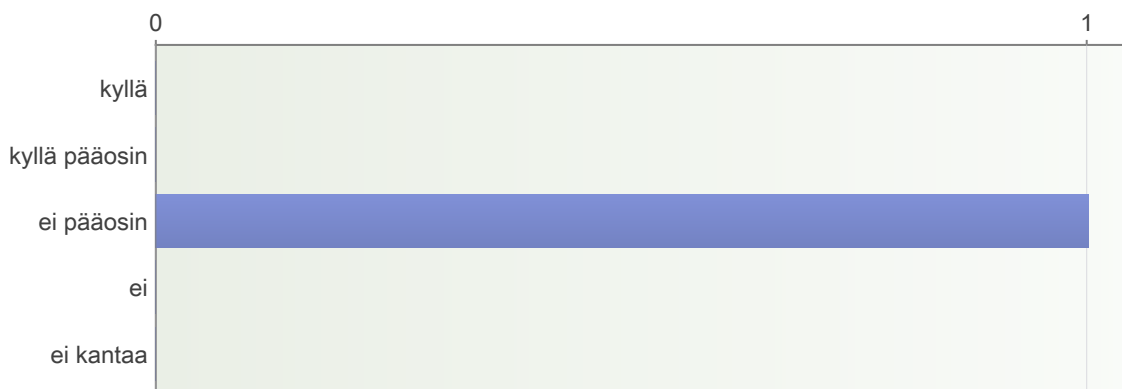
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Onnistuminen edellyttää ja vaatii vahvaa palveluohjausosaamista ja erittäin tarkkaa asiakaskohtaista perehtymistä ja yhteistyötä. Tähän tullaan tarvitsemaan uudenlaista asennetta ja koulutusta. Myös palvelutarjonta voi olla alueellisesti haasteellista tavoittaa.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

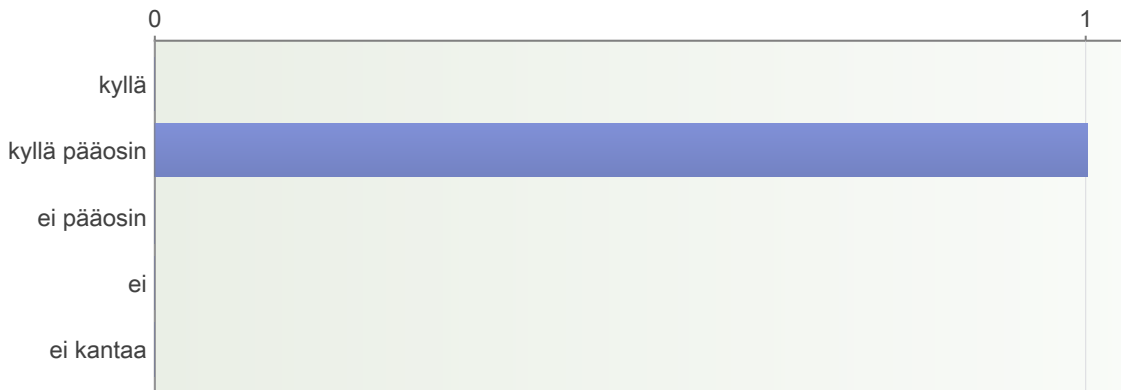
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen teksti sinänsä turvaa, järjestelmä on monimutkainen/-toimijainen ja käytännön vastuu vaarassa jakautua liian monelle.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

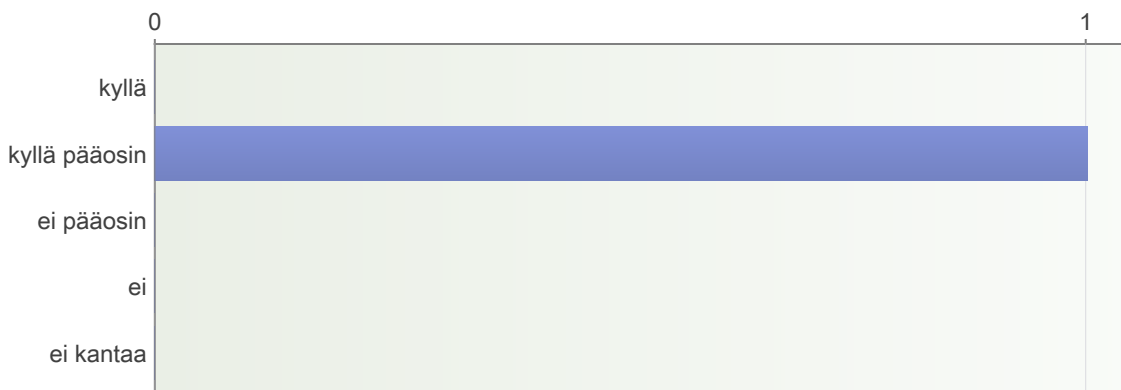
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimus osaaminen oleellinen.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

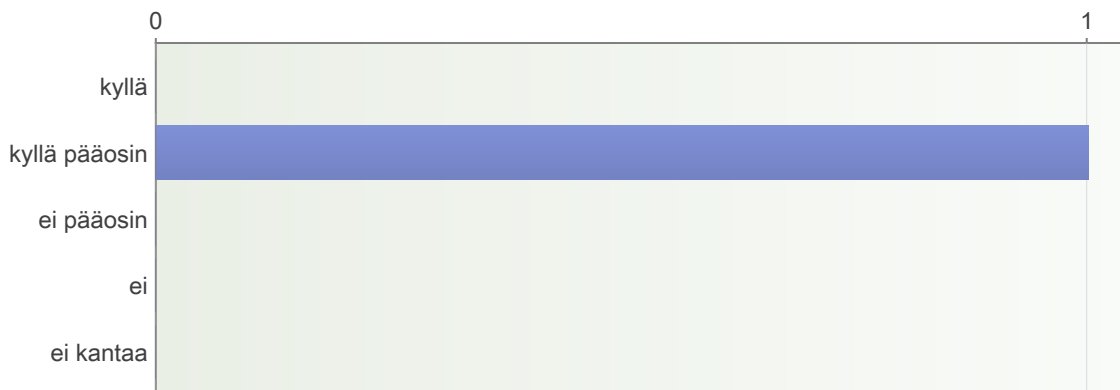

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

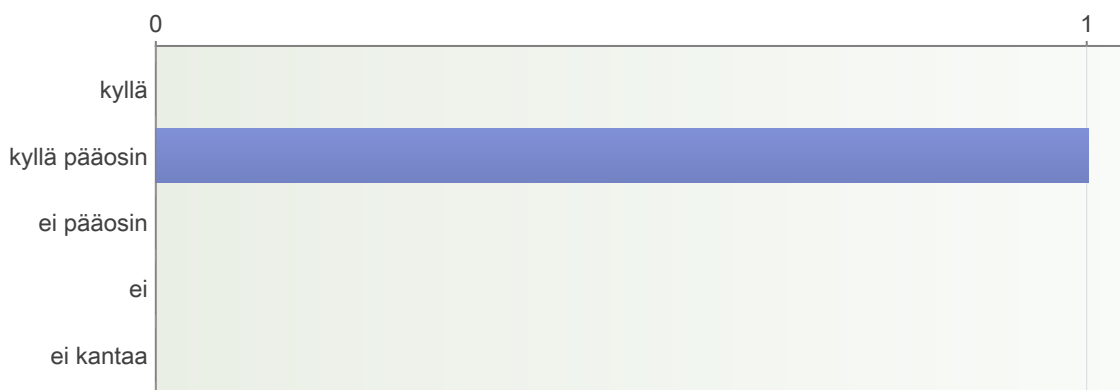

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

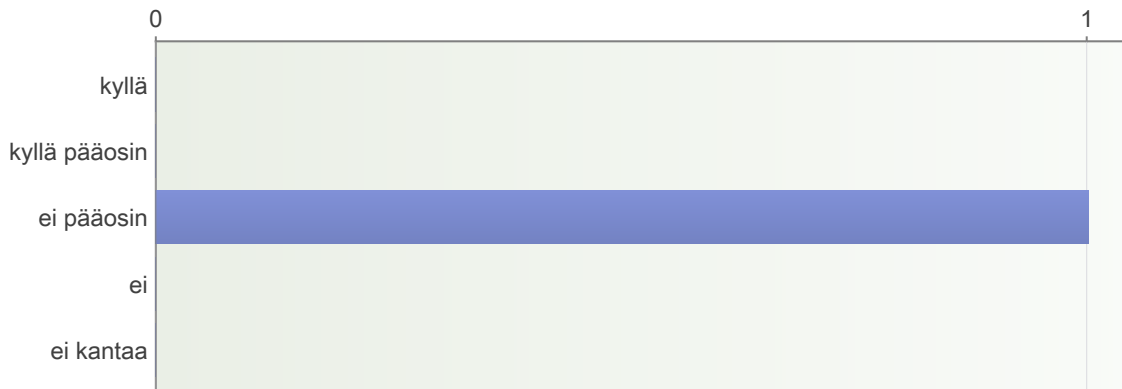
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

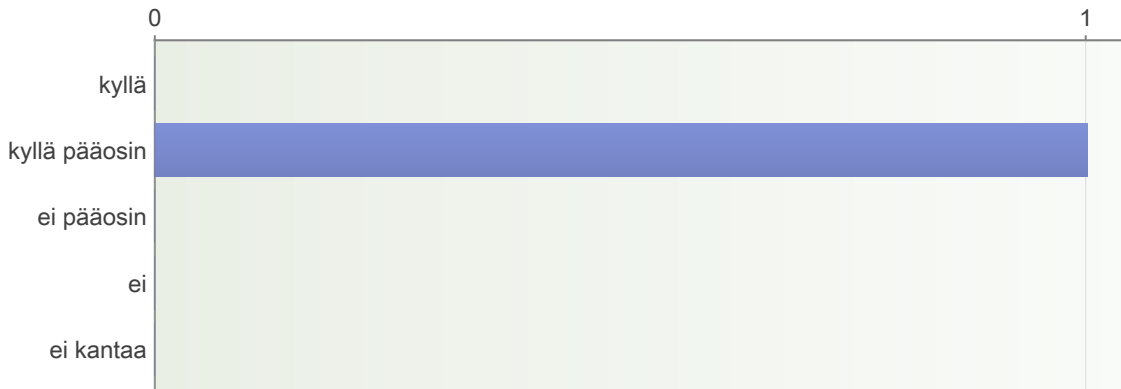

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

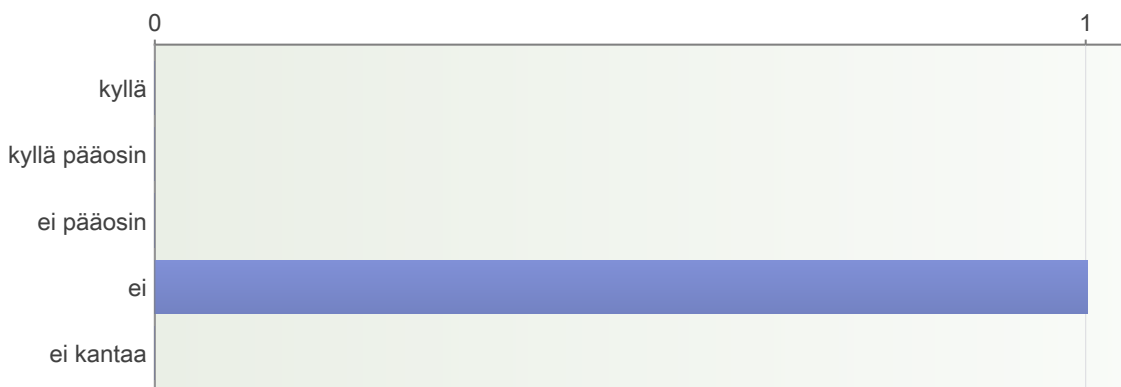
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitoksella toimintamallin suuri muutos vie aikaa.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

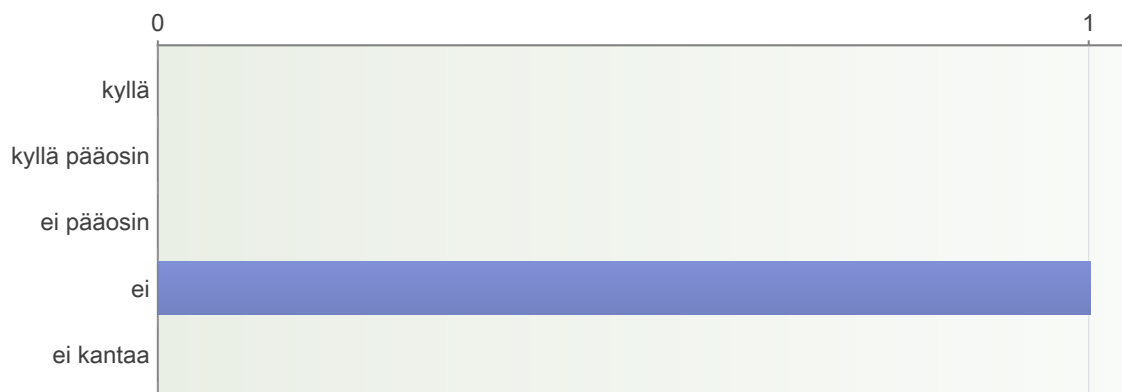

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

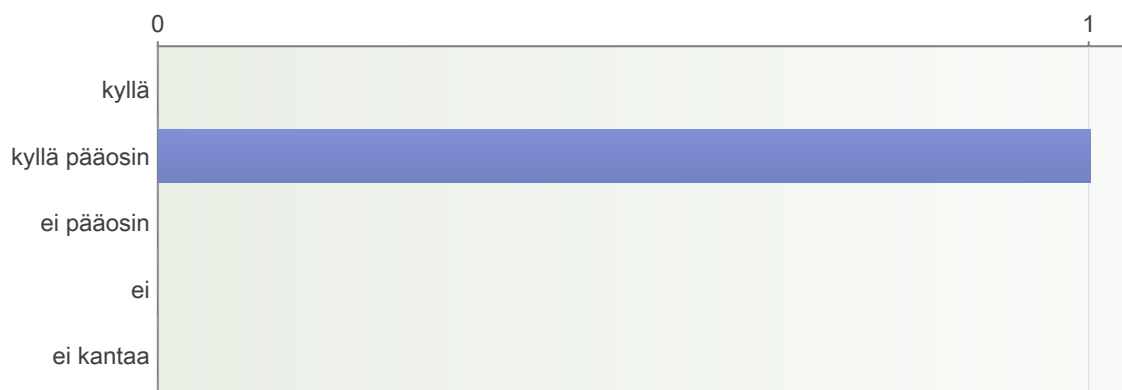

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

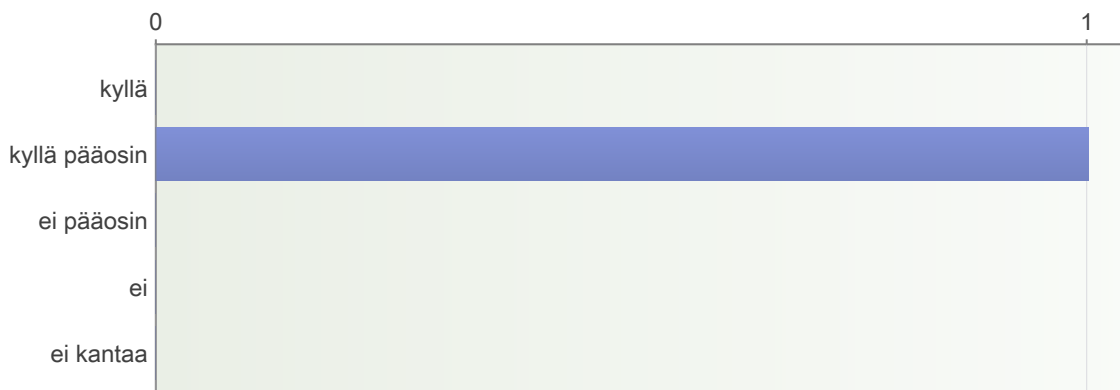

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

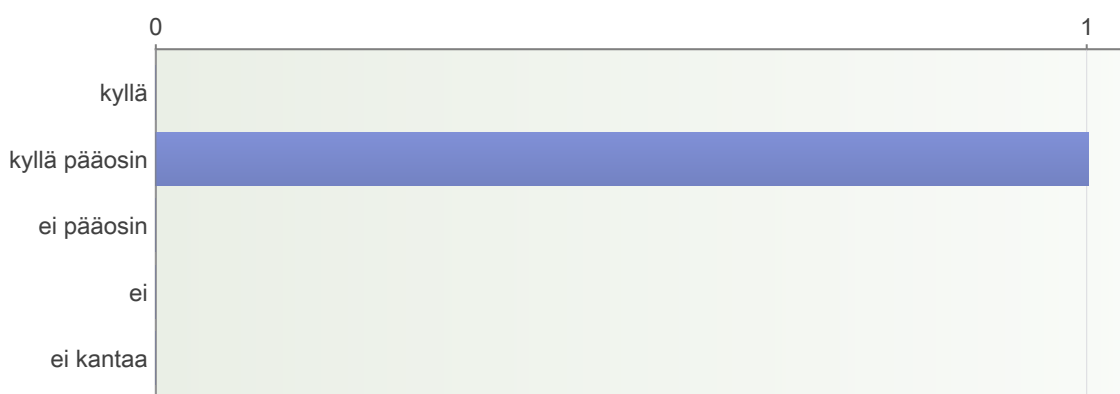

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

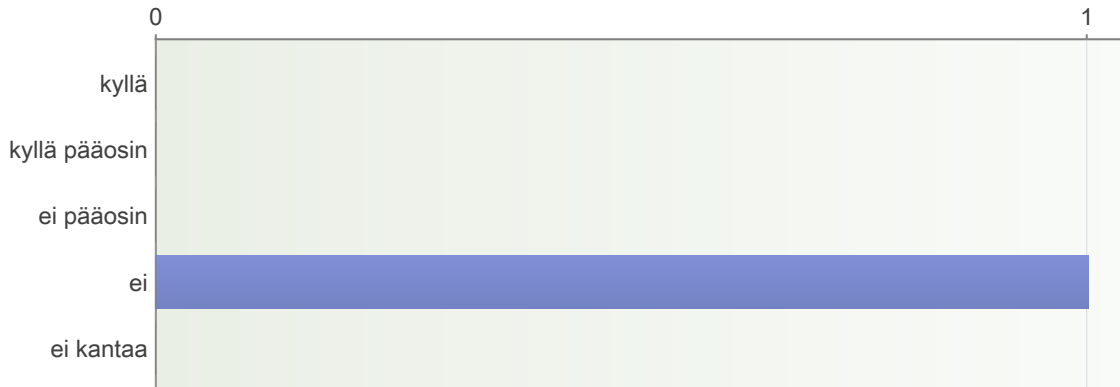

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutusten arviointiin on ollut liian vähän aikaa. Muutos on niin suuri, että osaa vaikutuksista on mahdotonta arvioida. Uudistuksen päätavoitteiden palvelujen saatavuuden ja kustannusten kasvun hillitsemisen realistiseen arviointiin liittyy paljonkeskeneräisiä asioita (mm ICT, valinnanvapauden todellinen vaikutus)

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Riskinä henkilöstön saatavuus alueella, erikoissairaanhoidon palvelut, palvelujen tuottaminen kylätaajamissa, haja-asutus alueella, palveluverkon tarjonta valinnanvapauden valinnoissa. Hyvänä nähdään Etelä-Savon hyvä yhteistyö nyt valmisteluvaiheessa.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.